

Danielpa Qillqan — Pachak Pisqa Chunka Iskayniyuq

Ezequielpa Iskay K'aspikunapa Simbolismón: Profecíawan Hinaspa Redenciónwan Puriy

Jeff Pippenger
2024-03-22

Ñuqanchikqa yuyaychakushanchik Ezequiel qillqapi kinsa chunka qanchisniyuq kapitulumanta huk siq'ímanta, maypim ñawpaqta riqsichin qanchis kaq trompetapa waqayninta hinallataq Laodiceaman willakuyninta, chaymi paqarichin pachak tawa chunka tawa waranqa soldadokunata. Chaymanta Ezequielqa chay siq'ita yapamanta rimarin, astawan hatuncharispa, Israelpa hanaq llaqtapa uray llaqtapa ishkay kaspikuna huñunakusqanta haykuichispa, hina kasqanmanta rikuchin imayna Dios kayninwan runa kaynin huñusqa kanku Qanchis Kaq Trompetapa waqaynin pacha ukupi. Ña ishkay suyukuna huk suyu hina huñusqa kaptinku, Ezequielqa riqsichin huk rey paykunapa hawanpi kasqanta, chaymantaq wiñay pactomanta rimarin, chay pactoqa pachak tawa chunka tawa waranqawan hunt'asqa pactom, chayta kallpanchaspa qhepa p'unchaykunapa pacto runakunaqa Diospa santuarionta chawpinkupi wiñaypaq charinqaku.

Kay qillqaman yapakurqanmanmi chay siq'íman, Juanpa llamkaynin templo tupuyta 1844 watapi, chaynataq rikuchin qhepaman kaq tukukuq tupuyta, mayqinchus qallarikurqan 11 ñiqin septiembre killapi, 2001 watapi. Chay tupuyta Zacarías rimarin, paymi yapaykuchkan chay tupuy kasqanta Dios huk kutita akllaptin Jerusalén llaqtata sutin churana llaqta kananpaq. Ñuqayku huk kikinchasqa rimayta rurachkayku templo rurananpaq kaqkuna ukhupi, hinaspa Israelpa hanaq suyunta uray suyuntawan iskay k'aspi kasqankumanta. Cristopa llamkaynin, paypa Dios kayninta huñuykuspa runa kaywan pachak tawa chunka tawa waranqa runakunapaq, rikuchisqa kachkan iskay willakuykunapi iskay waranqa pichqa pachak iskay chunka watakunamanta, mayqinkuna ch'iqichiyta apamurqan hanaq suyuman uray suyuman, chayta hukchaspa iskay waranqa kimsa pachak watakunapa willakuyninwan.

Imataq Ezequielpa k'aspi sutinchasqankuna ima nisqanta evangeliopa llamkayninpi reqsinapaqqa, ñawpaqta evangeliomanta huk aswan aswan saphiyuq yachayta munan. Cristoqa iskay waranqa tawa pachak watakunamanta hamuq wiñaymanta saquesqa pisi kallpayuq urmasqa aychanchikta chaskirqan, chay pisi kallpayuq kayqa Mariamanta payman chayasqa karqan. Qhawasqanchik hina, payqa rikuchirqanmi imayna paypa munayninta rurachispa, Taytanpa munayninman entregakusqa kananpaq, ñuqanchikpas atinchik atipayta imaynatachus pay atiparqan hina, ñuqanchikpa munayninchikta paypa munayninman uyarispa rurachispa. Munayninchikqa umanchikpi llamk'achisqa kachkan, allinpaq otaq mana allinpaq, chay umanchikmi alma nisqapa llaqtan sinchi muyuriynin.

“Iskay yachaqaqa iskay pacha yachay llamk'anata hukllapi churayta munaspaqa, kaypiqa mana saqisqa kananchu paypa munayninman hina. Iskay kuti llamk'ayta apaykuyqa, achka

runakunapaq, yuyayman ancha sasa ñak'ariyta, hinallataq allin cuerpo-llank'ayta saqeyta ima niy. Mana allin yuyaychu ninapaq yuyayqa achka yuyay mikhunata hap'iyta hinaspa allinta ch'uyanchayta atinqa nispas; hinallataq yuyayta ancha mikhuchiyqa huch'a kasqanmi, imaynachus mikhuq ukhuqkunaqa ancha q'ipichisqa kaspas, wiksaman mana samay pacha quspaqa huch'a kasqan hina. Umanqa llapa runapa kallpachakuyninpa hatun pukara kasqanrayku, mana allin mikhuq, p'achalliy, utaq puñuy ruwaykunaqa umata llakichinmi, hinaspa yachaqqa munasqanman mana chayanapaq hark'an,—allin yuyay allinchakuyta. Mayqin cuerpo patapi kaqpas mana allin yuyarisqa qhawarisqa kaptinqa, chaynanmi nanayninta umaman willanqa. Waynakunata paykunaq kawsay allin kayninta imayna waqaychanankupaq yachachispaqa, ancha pacienciawan hinallataq mana sayk'uywan kallpachakuywan ruway kanan. Kaymanta allinta yachasqa kananmi, sapa ch'uru hinaspa órgano kallpachasqa, allinchasqa kananpaq, chaymi munasqa utaq mana munasqa ruwaypiqa aswan allin salud llusqinqa, hinaspa uma kallpachisqa kanqa yachaypa sasa llamk'ayninta awantanapaq.” Christian Education, 124.

Wiñay rimanakuypa llamkayninmi kachkan Diospa ley-ninta sonqonchisman hinaspa yuyayninchisman qillqanapaq, hinaspa sonqonchispas yuyayninchispas kashan “almanchikpa pukarapi”, chayqa ñoqanchikpa umanchikmi.

“Qhariq warmipa yuyayninpa manam huk ratullachu urmanchu chuya kaymanta, santu kaymanta millay mana allin kayman, ismusqa kayman, huchamanpas. Tiempo munan runata Diosman rikch'achiypaq, utaq Diospa rikch'ayninman ruwasqa kaqkunata uywa sunquman icha supaypa rikch'ayninman urmachinapaq. Ima qhawasqanchikman hina tikrasqa kanchik. Ruraqninpa rikch'ayninman ruwasqa kashaspapas, runaqa hinam yachachiyta atin yuyayninta, chay hucha ñawpaqta millakusqanqa paypaq kusiypaqña tukunanpaq. Qhawariyta, mañakuytapas saquespaqa, manaña waqaychanchu hatun markanta, sunquta, hinaspan huchaman, mana allin ruraymanpas yaykun. Yuyayqa p'akisqa, uraychasqa tukukun, hinaspan manam atikunchu chay ismusqa kaymanta oqarisqa kayta, mayk'aqpas yachachisqa kachkan chay allin kawsaypa, yuyaypa atiyinkunata watasqa kananpaq, hinaspa aswan qhasilla munaykunapa kamachisqanman churaypaq. Wiñaypaq takanakuy aycha yuyaypa contranpi waqaychasqa kanan; hinaspapas yanapasqa kayta munanchik Diospa gracianninpa ch'uyaq, allinchayniyuq kallpawan, chaymi yuyayta hanaqman aysanan, hinaspa ch'uya, santu kaqkunamanta yuyayman umachinanpaq.” Adventist Home, 330.

“Yuyay,” “sonqo,” “umanchis”qa “alma-pa hatun pukaran” kanku. Pukaraqqa huk sinchi amparaq wasi, huchapa yaykuynta hark'aspa waqaychasqa kananpaq.

“Yayanta-manamanta Taytaman mañakusqanpi, Cristoqa kay pachaman huk yachachiyta qorqan, chayqa yuyaypiwan animapiwan rumi hina qillqasqa kananpaqmi. ‘Kaymi wiñay kawsay,’ nispas pay rimarqan, ‘qamta reqsiykuyma, sapa cheqaq Dios kaqta, hinallataq Jesucristota, qam kachamusqaykita.’ Juan 17:3. Kaymi cheqaq yachay. Atiyiniyoq kayta qun. Diosmanta hinallataq pay kachamusqan Jesucristomanta experienciapi reqsiyqa runata Diospa rikchayninman tikran. Chayqa runaman qun kikinta kamachiyta, uray kaq naturalezapa llapa munayinkunatawan passioninkunatawan yuyaypa aswan hanaq atiyinkunapa kamachiyninman apamuspa. Chayqa hayk'aqninman Diospa churinta, hanaq pachapa

herederonta ruwan. Payta mana tukukuqpa yuyayninwan tantachin, hinallataq paypaq pachakutiypa qhapaq qori qollqenkunata kicharin.” Christ’s Object Lessons, 114.

“Atiypi kamachiqkuna”qa llamk’achisqa kananmi “uray kaq naturalezapa munayninkuna, munapayasqankunata” kamachinapaq, kasukuchinapaq ima. Atiypi kamachiqkunaqa yuyaypi kashan, chaymi “Mana Tukukuqpa yuyayninwan hukllaypi kay”qa “runata Diospa rikch’ayninman tikran” nisqa. Pachaqa tawa chunka tawa waranqa sellakusqa p’unchawkunapiqa uywapa rikch’aynin huk klasepi ruwakushan, Cristopa rikch’ayninta huknin klasepi. Imataq chay tikrayta ruwanman chayqa yuyaykunapa t’inkisqanmi. Pablo sut’inchasqanta hina aycha yuyayniyuq, manachá yuyayniyuq kasqankumanta, paykunaqa aychapa rikch’ayninta ruwanku—uywata. Cristopa yuyayninman chayasqakunaqa Cristopa rikch’ayninta ruwanku. Trato nisqapa promesanqa kaymi: tikrakuypiqa Cristopa yuyayninman chayayta atisunman, llapanchikpas aycha yuyayniyuqla paqarisqa kaspanchikpas.

Kay yuyayqa qankunapi kanman, mayqinchus Cristo Jesuspipas karqa: payqa Diospa rikchayninpi kashaspapas, Dioswan kikinkama kayta mana suwakuyhinaqchu yuyarqa; aswanpas pay kikinmi mana reqsiskaqman tukuq, huk rantipa rikchayninta hap’iq, runakunapa rikchayninman ruwasqa. Hinallataq runahina rikuripa, pay kikinmi urayachikurqa, wañuykama kasukukuq tukuq, arí, chakatasqa wañuyinkama. Filipenses 2:5–8.

Noqanchikqa Cristoq yuyayninta ukhunpi hap’iyta tiyan, imaynachus chay yuyayqa Cristopinpas karqa, paypa rikch’ayninman rurasqa kasqanchikrayku. Ichaqa manam chay yuyayniyoqchu kanchik; aycha kayman hina yuyayniyoqmi kanchik, huchaman rantisqa.

Chayrayku kunanqa mana ima huchachakuychu kan Cristo Jesuspi kaqkunapaq, aypa aychaman hina mana puriqkuna, aswanqa Espirituman hina puriqkuna. Cristo Jesuspi kawsaymanta Espiritu Leymi huchapa wañuyapaq leyninmanta qespichiwaraq. Leyqa mana atisqan chu imatachus ruwananta, aycha rayku pisi kallpayuq kasqanrayku; Diosqa kikin Churinta kachamurqan huchayqu aychapa rikchayninpi, huchamanta, huchata aychapi huchacharqan: leyqa chandin kasqan ñuqanchikpi hunt’akunampaq, aychaman hina mana puriqkunapi, aswanqa Espirituman hina puriqkunapi. Aychaman hina kaqkunaqa aychapa imankunallatam yuyarinku; Espirituman hina kaqkunataq Espiritupa imankunatam yuyarinku. Aychaman yuyayqa wañuyumi; Espirituman yuyaytaq kawsaymi, hawkeyaymi. Aychaman yuyayqa Diospa contranpin kashan; manan Diospa leyninman kasukunchu, nitaq atinkuchu. Chaymi aychapi kaqkunaqa mana atinkuchu Diosta kusichiyta. Qankunaqa manan aychapichu kankichik, aswanqa Espiritupim, sichus Diospa Espiritun qankunapi tiyashan chayqa. Sichus pipas Cristoq Espiritunta mana kapunchu chayqa, payqa manan paypaqchu. Cristo qankunapi kashan chayqa, cuerpoqa hucha rayku wañusqanmi; Espiritutaq chandin kay rayku kawsaymi. Romanos 8:1–10.

Espiritumanta kayqa kawsaymi, aychamanta kayqa wañuyumi. Aychaqa uray kaq kasqanchikmi, chaymi rikch’ariyninchikkunap paqarinankupaq. Aychawan tupaqa uray kaq kasqanchikqa hanay kaq kasqanchikwan kamachisqa kanan tiyan; chayqa hunt’akun sapa munayninchikta Santo Espirituman kasukuspa rurayninchikwan. Hanay kaq aycha-yuyayninchikkuna kaypi kunan pachallapi tikrasqa kayta atin, ichaqa uray kaq kasqanchikqa Iskay Kutimuykamallaraq suyanan

tiyan hukman tukusqa kananpaq.

Ezequielpa iskay k'aspinkunaqa huk k'aspi kasqanta reqsichin, chay k'aspiqa patioman hina rikuchisqa karqa, hinaspataq chay k'aspeqa 1798 watapi tukukuyman chayarqa. Chayqa allinrak t'aqasqa karqa waranqa iskay pachak soqta chunka watakuna paganismopa huestanta saruchisqanwan, hinallataq waranqa iskay pachak soqta chunka watakuna papalismopa huestanta saruchisqanwan. Chay k'aspiqa mana Diospa santuarionninta saruchiychu sut'icharqa, imaraykuchus Diospa santuarionninqa uray reinope karqa. Paganismowan papalismowan saruchisqa huesteqa runapa templon karqa, ichaqa uray reinowan tupachisqa kaspapa cuerpon karqa, hinaspataq uray reinom karqa maypichus Dios akllarqa umata churayta. Hanaq reinoqa cuerpon karqa, uray reinoqa uman karqa.

Urin llaqtap ishkay rakisqan, chunka iskay pachak suqta chunka watayuq, rikuchirqa iskay imaymana huchaman q'iwikuykunata cuerpopa templonpi, imaynan miraymanta hamuq huchaman q'iwikuykuna hinaspa wiñachisqa q'iwikuykuna rikuchisqankuman hina. Paganismokarqa cuerpopa templonpi miraymanta hamuq huchaman q'iwikuykunapa unanchaqnin, hinaspa papalismopa paganismopa religionninta chaskisqanmi rikuchin huchaman wiñachisqa q'iwikuykunata. Mayqen kasqanpipas, cuerpopa temploqa mana tukuy hinaman t'ikrasqa kayta atirqachu Iskay Kaq Hamuykama, chayraykun uran llaqtap k'aspiqa 1798 watakama mast'arirqa, hinaspa Juanman templo tupunanta nisqa kaptin, chay k'aspiqa saqisqa kanan karqa.

Simi “conversión” nisqaqa ninmi huk tikrayta utaq huk estadomanta, condiciónmanta, hukman tikrayta. Adánwan Evawan huchallikuspankuqa, ñawpaq estadoyninkumanta “convertidos” karqanku, imaraykuchus paykunaqa Diospa rikchayninpi, hunt'asqa kamaq, hanan kallpakuna ura kallpakunata kamachiqhina rurasqa karqanku. Huchallikusqankumantaqa, “convertidos” tukurqanku chay kayman, maypichus ura kallpakuna hanan kallpakunamanta aswan kamachiya hap'irqun. Chay condiciónta llaqa mirayninkumanmi apachirqanku.

Ezequielpa iskay k'aspiq profétikopi nisqapi, Señorqa Jerusalénta akllarqa uma kananpaq, capital kananpaq maypichus rey tiyarqa. Chayqa aswan hatun atiyiniyuq kananpaqmi karqa. Iskay k'aspiq rikch'anapi, uray llaqtakuna suyuqa ura atiyiniyuq karqa hanaq suyuq aswan hatun atiyinwan tupaqtin. Tikrayta, mayqenchus rikuchisqa kashan iskay k'asikuna huñunaykuptin, mañakurqa uray suyu uma kayninman kutichisqa kananpaq. Chayqa hanaq suyumanta tikrasqa kananpaqmi karqa, imaraykuchus chaypachaqa cheqaq hanaq reywan huñusqaña karqa, hinaspa cheqaq hanaq suyuq trono wasinwan t'inkisqa karqa.

Chayrayku, ura ladomantaqh qhapaq suyuqa 1798 watallakama chayarqa, hinaspa Juanta nisqa karqa patiota saqenanta, chayqa 1798 watallakama chayarqa. Urin ladomantaqh qhapaq suyuqa iskay waranqa kimsa pachak watakunapa qaspinwan huñusqa kanqa kimsa kaq angelpa chayamunanwan, ichaqa hanaq ladomantaqh qhapaq suyuqa tukukunqa divinidadwan runa kaywan huñunakuy temploq iskay cuarto nisqankunapi hunt'akusqanrayku, chaykunatan Juan chaymanta tupurqa. Hanaq ladomantaqh qhapaq suyuqa tawa chunka suqta nisqapa t'inkisqanwan urin ladomantaqh qhapaq suyuwan tinkisqa karqa kimsa kaq angelpa chayamunanpi, ichaqa mana chiqanmanta 1844 wataman tinkirqanchu, imaynatachus urin ladomantaqh qhapaq suyuqa tinkirqa

chayhinata.

Urin llaqtap qhapaq suyusqa hukllawasqa karqan iskaychunka soqtayuq watakunapa templanwan, hinallataq iskay pachak iskay chunka watakunapi rikuchisqa kasqan Dios kaywan runa kaywan huñusqawanpas. Chinchaysuyu llaqtap qhapaq suyusqanqa 1798 watapi, iskaychunka soqtayuq watakunapa templanpa sayariyninta señalaspa, chaypi tukukapun; imaraykuchus, sayariynin hina, Cristo pay kikinman hap'ipakusqan aychanta rikuchirqan, paypa aychanqa pacha qallariymantapacha wañuchisqa karqan. Llapa templokunaqa hukninwan huknin atipanakuq unanchakuna kanku, hinaspa 1798 watapi iskaychunka soqtayuq watakunapa sayariyninqa paypa runa aychanta reqsichin, 1844 watapi chay iskaychunka soqtayuq watakunapa tukukuynintaq paypa Dios kayninta reqsichin.

1798 watakamakama sarusqa kasqan huesteqa mana Diospa santuarionchu karqa, chaypis Diospa santuarionqa chay pacha unaypi sarusqa hina rikuchisqa karqa; ichaqa chay saruyqa uray reino ukhupi ruwakusqa karqa, maypichus Diosqa Jerusalén llaqtata akllasqa karqa, chaypi santuariontawan sutinta churananpaq. Sarusqa kasqan huesteqa mana judío nacionkunata rikuchirqachu, aswanqa gentilkunatan rikuchirqan; cuerpota rikuchirqan.

Adánwan Evawan huchallikurqanku chaypim qallarikurqan qanchis waranqa wataq “qanchis kuti” runakuna huchawan sarusqa kasqanku. Chay pachallapim kay pachaq qallariyninmanta wañuchisqa Cordero runakunaq huchasapa q'ala q'ala kawsayninta pakaypaq corderopa qarankunata qorqan. Runakunaq sarusqa kayninku 1798 watapi tukukuptinmi, Cordero, mayqinmi sapa temploq llaqtaychasqa rikch'ayninpa cimientonpas, hatarichiqninpas, yapamanta wañuchisqa karqan. Chaypim tukurqan hanaq suyuq qhapaq suyun, chaypi rikuchisqa runa templopas.

1798 watapi karqan llulla antiqristu wañuchisqa karqan, supaypa testigonta qusqa qhipanpi kimsa wata kuskan profetiku watakuna junt'akamuptin, chaymi qallarisqa karqan atiychasqa kasqanwan 538 watapi, ñawpaqtaqsa kimsa chunka watakunam wakichikuy karqan, 508 watapi qallarisqa. Chayqa karqan Satanaspa llulla rikch'aynin, Cristopa kimsa chunka wata wakichikuywan rikch'akuq, paypa paqarisqanmantapacha qallarisqa, chaymi tukurqan atiychasqa kasqanpi, bautizasqa kaptin, chaymanta qhipataq payqa testigonta qorqan kimsa wata kuskan cheqaq watakuna junt'aqkama, kay pachaq qallariyninmanta wañuchisqa Cordero chakatasqa kanan kama chayaptin. Chaypitaq hunt'akusqa karqan paypa nisqan: templu urmachisqa kaptin, payqa kimsan p'unchaypi hatarichinqa.

Paymiqa karqanmi kikinpa cuerponta, templan hinata, hatarichiq; imaraykuchus kikinpa divinidanninpa resurrectionta ruwarqa. Divinidanninqa manam wañurqachu crucifixiónpi; runa kayninqam cruzpi wañurqa, Diospaq wañuyqa mana atikchu kasqanrayku.

“Ñuqam kani kawsarimuyqa, kawsaypas’ (Juan 11:25). Piqa nirqan: ‘Kawsayniyta churani, hinaspa yapamanta jap'iykunaypaq’ (Juan 10:17), payqa p'ampamanta lloqsimurqa kikinpi kaq kawsaywan. Runakaynin wañurqa; divinidadninqa mana wañurqachu. Divinidadninpiqa, Cristoqa wañuyqa watasqankunata p'akiriy atiyta charirqan. Paymi willakun: kikinpin kawsayta charin, pitachus munan chaykunata kawsarichinampaq.” Selected Messages, libro 1, 301.

1798 watapi, runaq templon, “norte suyu” nisqapa huestennin, tukukuymán chayarqan; ura kayninpa unanchaqnin kasqanrayku, iskay kaq hamuypi kawsarimuykama manam tikrasqa kayta atinchu. Ichaqa, chusku chunka suqta watakunapa sayayninta reqsichirqan, chay pacha Cristo templota sayarichisqan, tikrasqa kayta atispa, “sur suyu” nisqawan unanchasqa, umapa aswan hanaq kallpankunapa unanchaqnin kaspá; huchasapa runa qochokachasqa kasqan ratollapim chay tikrayqa ruwakun.

“Cristo kikin churakusqan cimientopatapi, apóstolkunan Diospa iglesiata hatarichirqanku. Qelqasqa Sagradaspi, templo hatarichiy rikch’ayninqa sapa kuti apakuykun iglesiata hatarichiyta sut’inchanapaq. Zacaríasqa Cristomanta rimarin Señorpa Templota hatarichinanpaq Rama nisqa hina. Paymi rimarin gentilkunapas llamk’aypi yanapanankumanta: ‘Karumanta kaqkuna hamuspa Señorpa Templonpi hatarichinqaku;’ nispa; hinaspa Isaíasqa willakun: ‘Waq llaqtayoqkunapa churinkuna perqaykikunata hatarichinqaku.’ Zacarías 6:12, 15; Isaías 60:10.”

Kay templota hatarichkanmanta qelqaspa, Pedro nin: “Payman asuychis, kawsayniyuq rumihinaman hina; runakunamanta cheqnisqa kaspapas, Diospa akllasqan, ancha chanin kasqanrayku; qankunapas, kawsayniyuq rumikuna hina, hatarichisqa kankichis huk espíritu wasi kananpaq, ch’uya sacerdocio kananpaq, Jesucristo rayku Diosman allinchasqa espíritu sacrificiokunata haywanaykichispaq.” 1 Pedro 2:4, 5.

“Judío hinallata Gentil hinallata pacha rumi orqonapi apostolkuna llamk’arqanku, cimientopataman churana rumikunata orqomuspa. Éfeso llaqtapi ñiñikunaman qillqasqan cartanpi Pablo nerqa: ‘Kunanqa manaña qankunaqa waj llaqtayoqkunachu, nitaj karu llaqtamanta hamuqkunachu kankichik, aswanqa santo runakunawan kuská llaqtamasikuna kankichik, Diospa ayllunmantataq kankichik; apostolkunaq profetakunaq cimientopatanpi sayachisqa, Jesucristo kikinmi hatun esquina rumita hina kaspá; paypin llaqa wasi allinta t’aqllisqa, hukllachasqa wiñan Señorpi ch’uya temploman; paypin qankunapas kuská sayachisqa kankichik, Espíritu nisqawan Diospa tiyananpaq.’ Efesios 2:19–22.”

Hinaspanpi Corintopi wawqekuna-manqa qelqarqan: “Diospa graciaw, noqaman qosqa kasqanman hina, yachayniyoq hatun wasichaq hina, cimientota churani, huktaq patanpi hatarichkan. Ichaqa sapa runa allinta qhawachun imayna patanpi hatarichisqanta. Mana pipas huk cimientota churayta atinchu, churasqa kaqmantas huktaqa, chayqa Jesucristo-mi. Kunanña, sichus pipas kay cimientopa patanpi qoriwan, qolqewan, ancha chanin rumikunawan, kaspiwan, ichhuwan, q’owawan hatarichin, sapa runapa ruwasqanqa rikuchisqa kanqa; p’unchawmi chayta sut’ichanqa, ninawanmi rikuchisqa kanqa; hinaspan ninataq sapa runapa ruwasqanta imayna kasqanta pruebanqa.” 1 Corintios 3:10–13.

“Apóstolkunakqa allin, mana kuyuy atiychu cimentopi sayarichirqanku, chayqa wiñay Roca kasharqan. Kay cimentomanmi apamurqanku kay pachamanta rumikunata orqomusqankuta. Mana hark’ayninnaqchu ruwaqkuna llamk’arqanku. Paykunapa llamk’asqanqa ancha sasa ruwasqa karqan Cristo-pa awqankunapa sayaykusqanrayku. Maqanakuytaqa muchurqanku chay llullaq cimentopi sayarichkaqkunapa fanatismowan, prejuicionwan, cheqnikusqankuwan ima. Achkaqkuna, iglesia-pa ruwaqnin hina llamk’aqkunapa, Nehemías p’unchawninpi perqata ruwaqkunaman rikch’akuq karqanku; paykunamanta qelqasqa kashan: ‘Pirqata ruwaqkuna,

q'epikunata apaqkuna, hinaspa cargakunata apachiqkunapas, sapankanku huk makinwan llank'api ruwaq karqanku, huk makinwantaq arma hap'isharqanku.' Nehemías 4:17." Hechos de los Apóstoles, 595, 596.

Kay yachakuyta qatinqin qillqapiqa katichisunmi.

Runapa urmaynin tukuy hanaq pachata llakiwan junt'achirqan. Diospa rurasqan kay pachaqa huchapa ñakasqa maldicionninwan waqllirqasqa karqan, chaypiqa llaquyman wañuymanpas hinaspa churasqa kaqkunam tiykarqanku. Mana ima llusp'iypas rikurirqanchu kamachiyta huchallikuqkunapaq. Angelkunaqa yupaychay takinkuta saqirqanku. Tukuy hanaq pacha wasikunapiqa llakiy karqan huchaqa ima thuñiyta rurasqanrayku.

"Diospa Churin, hanaq pachaqa k'ancharisqa Kamachiqnin, urmasqa ayllupaqa llakiywanmi sonqonchasqa karqa. Sonqonqa mana tukukuq khuyakuyniyuqmi kuyurisqa karqa, chinkasqa pachaqa llakiyninkuna Ñawpaqninman wicharispas rikurimuptin. Ichaqa Diospa munakuyninmi runa salvasqa kananpaq huk yuyaychasqa ñan taqwirqan. Diospa p'akisqa kamachikuyninqa huchasapaq kawsayninta mañarqan. Llapa pachakuna ukhupinqa hukllan karqa, runapa rantinpi, chay mañakusqankunata hunt'achiyta atiq. Diospa kamachikuynin Dios kikin hina qullana kaptin, Dioswan kуска kaqla atinman hucha p'akikusqanrayku pampachayta rurayta. Mana pipas Cristo sapallanchu urmasqa runata kamachikuypa ñakasqanmanta salvanman, hinaspa yapamanta hanaq pachawan tinkuchinman. Cristoqa huchapa huchanta, p'enqaynintawanmi Hina kikinman apakunqa—hucha, chaytaq qullana Diospaq ancha millaymi, chayrayku Taytata Churintawan t'aqanapaq. Cristoqa wakcha kaypa ukhu ukhuman chayanqa, tukusqa aylluta qespichinapaq."

"Yayamanpa ñawpaqenpi huchasapaq runapa favorninpi mañakurqan, chaykamataq hanaq pacha ejercitokuna mana simikunawan nispa atipasqa hinallataq sinchi munaywan suyakurqanku imayna tukunanpaq. Unaytaqmi chay pakasqa rimanakuyqa purirqan—"thakikuy yuyay hamuq' (Zacarías 6:13), urmasqa runakunapa churinkunapaq. Qespichiypa planonqa kay pachapa kamasqa kayninmanta ñawpaqtañam churakusqa karqan; Cristotaqmi 'kay pachapa qallariyninmanta wañuchisqa Cordero' nisqa (Apocalipsis 13:8); ichaqa tukuy pacha Reypaqpas sasachakuy karqan Churinwan karunchakuy, huchayuq ayllupaqa wañunanpaq. Ichaqa 'Diosqa kay pachata hina munakuspanmi sapallan wachakusqa Churinta qorqan, paypi creeqqa ama chinkananpaq, aswanpas wiñay kawsayniyuq kanampaq.' Juan 3:16. ¡Ay, qespichikuypa pakasqa kaqnin! ¡Diospa munakuynin, payta mana munakuq pachapaq! ¿Pitaq reqsiyta atinman chay munakuypa uku-ukunta, 'yachaymanta aswan pasaqta'? Mana tukukuq watakunapi mana wañuq yuyayniyuqkuna, chay mana atipay yuyasqa munakuypa pakasqa kaqninmanta unanchayta maskhaspanku, muspharinqaku hinaspa yupaycharinqaku."

"Diosqa Cristopi rikuchisqa kanan karqa, 'kay pachata payman kutichispa allinyachinampaq.' 2 Corintios 5:19. Runaqa huchawan chayhina urayman urmaykusqa karqa, chayrayku pay kkillanmantapuni mana atirqachu chay pimanwan hukllaypi kayta, pipa kayninqa chuya kaywan allin kaywan kasqanrayku. Ichaqa Cristoqa, runata leypa juchachayninmanta qispichisqanmanta qhipa, atirqanmi Diospa atiyinta qowananta runapa kallpachasqanwan huñunakunampaq. Chayhinapin Diosman wanakuspa hinaspa Cristopi iñispa, Adanpa urmasqa

wawakuna yapamanta tukuyta atinman karqa ‘Diospa churinkuna’ kayman. 1 Juan 3:2.”
Patriarcas y Profetas, 63, 64.